

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00275/8/2021-03
Датум: 10. 02. 2022. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ -ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА			
Примљено	4. 4. 2022		
Орјед	Број	Пристао	Вредност
01	693/1	/	/

На основу члана 21, став 1, тачка 1 Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 10. 02. 2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Факултет политичких наука**, са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, ПИБ: 101746499, Матични број: 07028121, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Политички систем и привредни развој**, у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Политичких наука, за упис **25 (двадесет пет) студената** у седишту Установе.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Факултет политичких наука**, (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, је дана 16. 08. 2021. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Политички систем и привредни развој**, у даљем тексту: (СП) под бројем 612-00-00275/2021-03.

У складу са чланом 21, став 2, тачка 1 Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/2020 - др. закони, 11/21 - аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 16. 09. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 17. 09. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 29. 11. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма.

Комисија је, на седници одржаној дана 10. 02. 2022. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Решење о акредитацији студијског програма Мастер академских студија (МАС) – Политички систем и привредни развој**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма дана 19. 08. 2021. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм МАС Политички систем и привредни развој садржи све елементе предвиђене Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог степена образовања. Мастер академске студије Политички систем и привредни развој трају годину дана (два семестара) што је исказано бодовном вредношћу од 60 ЕСПБ. Садржај МАС Политички систем и привредни развој је конципиран од обавезних и изборних предмета чијим изучавањем се синтетишу теоријска и практична достигнућа из области савремене политикологије и економије, а која су релевантна за разумевање развоја привредних система. Кроз систем обавезних и изборних предмета усвајају се знања из области: Политичких система и привредног развоја; Међународних финансија и финансијских тржишта; Јавних финансија; Политичких система земаља у развоју; Политичке регулације тржишта; Геополитике и геоекономије; Европске економске интеграције; Изградња институција и управљање кризама. Студијским програмом је испоштована препоручена структура заступљености појединих типова предмета: Академско-општеобразовни предмети заступљени су са 10%; Теоријско-методолошки са 15%; Научно-стручни са 45% и Стручно-апликативни са 30%.

Структура студијског програма одговара захтевима стандарда и то како у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина извођења и услова за прелазак са других студијских програма. Структуру студијског програма МАС чине обавезни и изборни предмети, са садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе **Мастер политиколог** у оквиру образовно-научног поља

друштвено- хуманистичких наука, односно у оквиру научне, стручне или уметничке области Политичке науке.

Факултет политичких наука нема утврђене механизме праћења квалитета студијских програма, али редовно и систематски проверава и по потреби, изнова одређује: циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе; структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина; радно оптерећење студената мерено ЕСПБ; исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања. Факултет још увек није у могућности да утврди да ли исходи учења и стручност коју дипломирани студенти добијају на крају студија одговара потребама тржишта. Факултет има само спорадичне и делимичне информације о томе где се дипломирани студенти запошљавају када изађу на тржиште, као и то који државни, политички, социјални и привредни субјекти запошљавају профил који се образује на Факултету. Да би се обезбедило редовно и систематско проверавање исхода учења и стручности, неопходно је да Факултет обезбеди механизме за добијање повратне информације са тржишта. Нема података о томе да ли и у којој мери курикулуми студијских програма подстичу студенте на стваралачки начин размишљања и истраживања. (Прилог: Извештај о самовредновању Стандард 4.)

Факултет је утврдио предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 4, и то (Прилог: Извештај о самовредновању Стандард 4.):

- Факултет треба да периодично преиспитује циљеве студијског програма, структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина.

- Факултет треба да остане у вези са свршеним студентима мастер академских студија, јер једино праћењем постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју може да се процени релевантност програма за тржиште рада. У противном, факултет не добија повратне информације од дипломираних студената о томе колики је број дипломираних студената успео да се запосли у наведеним областима.

У оквиру предложених активности Факултет је одредио:

- Увођење система прибављања повратних информација о квалитету овог студијског програма на годишњем нивоу од почетка његове реализације.

- Стварање алумни удружења Факултета.

- Такође, потребно је преиспитати међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја који се понављају, као и проширити предмете садржајима који недостају.

Настава се изводи кроз: предавања и вежбе.

Бодовна вредност сваког предмета исказана је у табели распореда предмета по семестрима студија, као и у табелама спецификације предмета. Сви изборни предмети дефинисани су у оквиру студијског програма те их студент бира са листе понуђених изборних предмета.

По завршетку студија студенти су оспособљени да стечена знања из области политичких наука. Тиме су задовољени услови из Стандарда 4 (Квалитет студијског програма).

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма дефинисана је у складу са задацима установе и обезбеђује одговарајуће компетенције дефинисане Стандардом 4. Сврха овог студијског програма јесте стицање стручног назива Мастер политиколог у оквиру образовно-научног поља друштвено- хуманистичких наука, односно у оквиру научне, стручне или уметничке области Политичке науке. Сврха академских мастер студија је да, с једне стране, продуби постојећа знања студената из области политичке економије која су стицали на претходном нивоу студија, као и, с друге, да се упознају са каузалним везама између специфичности политичких система и привредног развоја, као начина да се обједине знања из области политикологије и економије. Академске мастер студије, замишљене на такав начин, синтетишу теоријска и практична достигнућа из области савремене политикологије и економије, а која су релевантна за разумевање развоја привредних система. Студенти се оспособљавају како за аналитички, тако и за практични рад у области развоја привреде и привредног система.

Завршетком студија студент има могућност запослења у државним органима, организацијама и недржавним субјектима. Сврха овог студијског програма има јасно дефинисане могућности како за наставак даљег усавршавања, тако и за примену стеченог знања из области политичких наука и сродних дисциплина.

Прилог 1.1 - Публикација установе (Вебсајт установе: www.fpn.bg.ac.rs)

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Студијски програм МАС Политички систем и привредни развој је усклађен са задацима Факултета. Циљеви студијског програма мастер академских студија су: овладавање интеркаузалним везама политичког система и привредног развоја, са посебним нагласком на везама између политичког система, тржишта, стабилности и динамичког економског развоја у растућим економијама, земљама у развоју, либералним демократијама. Исход предмета се састоји у интегрисаном знању о међусобном утицају политичког система и привредног развоја. Резултат студија води ка унапређеној способности да се стечено знање искористи за оперативно анализирање политичке и економске структуре и предлагање промена у одговарајућем систему и политици. Исход курса даје аналитички апарат за заступање фундаменталних друштвених вредности, правне државе и социјалне правде као оквира за привредни раст и одрживи економски развој „државне“ и глобалне заједнице. Компетенције и вештине студијског програма обухваћени су циљевима студијског програма.

Прилог 1.1 - Публикација установе (Вебсајт установе: www.fpn.bg.ac.rs)

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Студент који положи све испите утврђене студијским програмом МАС Политички систем и привредни развој и одбрани завршни рад стиче академски назив Мастер политиколог. Компетенције студента на исход предмета се састоје у интегрисаном знању о међусобном утицају политичког система и привредног развоја. Резултат студија води ка унапређеној способности да се стечено знање искористи за оперативно анализирање политичке и економске структуре и предлагање промена у одговарајућем систему и политици, које могу бити темељ даљих истраживања или квалификованих препорука.

Исход курса даје аналитички апарат за квалификоване обављање професионалних стручних дужности или наставак академске и истраживачке каријере.

Програмом су јасно дефинисани услови и поступци неопходни за завршетак студија и добијање дипломе Мастер политиколог. Сви подаци су доступни јавности преко сајта Факултета, а компетенције су усклађене са циљевима, садржајем и обимом студијског програма.

Програм садржи додатак дипломи (Прилог 4.1 Додатак дипломе). Додатак дипломи омогућује опис природе, нивоа, повезаности, садржаја и статуса студија које је похађало и успешно завршило лице наведено у дипломи уз коју је додатак издат. Поред стандардних података које садржи сваки додатак дипломи, садржи и податке из којих се могу сазнати сви подаци о програму студија, (листа обавезних и изборних предмета, просечној оцени, дужини студирања, стеченом стручном називу, податак о имаоцу дипломе, компетенцији студената и др.)

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма је јасно представљен и обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ.

Структура курикулума садржи потребне податке: називе и опис предмета, годину и семестар, број ЕСПБ, имена наставника, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

У структури студијског програма заступљене су све групе предмета, сагласно нормативима за овај ниво школовања. Академско-општеобразовни предмети заступљени су са 6,00 кредита или 10%; Теоријско-методолошки заузимају 9,00 кредита или 15%; Научно-стручни 27,00 кредита или 45% и Стручно-апликативни 18,00 кредита или 30%, што је у складу са одредбама Правилника о акредитацији.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм мастер академских студија (МАС) Политички систем и привредни развој Факултета политичких наука Универзитета у Београду је целовит и свеобухватан студијски програм који омогућава стицање савремених стручних знања из образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке, научно-стручне области Политичке науке, посебно ужих научних области везаних за однос између политичког система и економског развоја. Нарочито су наглашени делови програма везани за економске интеграције, међународне и јавне финансије, управљање кризама и еколошким политикама националних економија.

Студијски програм МАС Политички систем и привредни развој је усаглашен са студијским програмима основних академских студија (ОАС) који се изводе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, и то посебно са ОАС Политикологија са излазом дипломирани политиколог, ОАС Међународне студије (модули: Међународна политика и Европске интеграције) са излазом дипломирани политиколог за међународне послове и ОАС Новинарство са излазом дипломирани новинар. Студентима ових студијских програма пружа се могућност да на МАС Политички систем и привредни развој унапреде своја знања из економских наука, као и оног дела политичких наука који се односи на изградњу амбијента за економски развој и економске интеграције. Такође,

МАС Политички систем и привредни развој је усаглашен и са програмима докторских академских студија (ДАС) који се изводе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, посебно ДАС Политикологија и ДАС Међународне и европске студије. Ови студијски програми пружају могућност студентима који су завршили МАС Политички систем и привредни развој да наставе своје студије на докторским академским студијама и усаврше се у делу који се односи на везу између политичког система и економије.

Студијски програм МАС Политички систем и привредни развој је на задовољавајућем нивоу упоредив са следећим иностраним студијским програмима:

1. Master of Arts in Political Economy of Money and Development, Department of Economics and Finance, Franklin University Switzerland (Швајцарска) линк: <https://www.fus.edu/academics/graduate-programs/master-of-arts-in-political-economy-of-money-and-development#curriculum>
2. MA Political Economy (Standard Route), Faculty of Humanities, The University of Manchester (Велика Британија), линк: <https://www.manchester.ac.uk/study/masters/courses/list/06969/ma-political-economy-standard-route/all-content/#course-profile>
3. International Economic and Political Studies (IEPS), Faculty of Social Sciences, Charles University (Чешка Република), линк: <https://fsv.cuni.cz/en/admissions/masters-degrees/international-economic-and-political-studies-ieps>
4. Masters in Political Economy, Department of Economics, Georgetown University (САД), линк: <https://econ.georgetown.edu/academics/masters-programs-in-economics/masters-in-political-economy/>

Напред наведена анализа упоредивости извршена је узимајући у обзир курикулуме и доступне силабусе појединачних наставних предмета који се налазе у оквиру МАС Политички систем и привредни развој и иностраних студијских програма са којима се овај програм пореди. Три од четири програма су са установа које припадају европском образовном простору, а један из образовног простора САД.

На основу свега напред наведеног може се констатовати да постоји задовољавајући ниво упоредивости између студијског програма, предмета акредитације, и иностраних студијских програма, као и да је студијски програм предмет акредитације усаглашен са студијским програмима који се изводе на Установи.

Студијски програм МАС Политички систем и привредни развој је формално и суштински усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију и усаглашен је са европском праксом у погледу услова уписа, трајања студија, начина студирања и стицања дипломе уз уважавање регулативе и праксе везане за начин организовања мастер академских студија у Републици Србији. Установа је уз опис Стандарда 6 за МАС Политички систем и привредни развој приложила и одговарајуће прилоге, односно Прилоге 6.1, 6.2, 6.3. и 6.4.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 8 (осам).

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Прилог 7.1 садржи Конкурс за упис студената на мастер академске студије за академску 2020/2021. У конкурс се могу наћи информације о календару пријаве за студијске програме сходно одлукама Сената у Београду, тачно су наведени сви рокови од пријаве до полагања пријемног испита као и прелиминарних и коначних резултата. Даље у конкурс наведени су општи и посебни услови за упис студената. Мерила за утврђивање редследа кандидата су јасно објашњена, постоји и математичка формула за лакше сналажење приликом рачунања. Прилог такође садржи и све о роковима за упис и

евентуалну жалбу. У датом конкурс даље је наведен упис студената, домаћих студената, иностраних студената, упис држављана Србије који су претходно образовање завршили у иностранству, упис особа са инвалидитетом, упис студената припадника националне мањине. Конкурс садржи све податке о упису и о цени полагања пријемног испита.

Прилог 7.2 Одлука о именовању комисије за упис прве године на студије програме/модуле Универзитета у Београду- Факултет политичких наука у школској 2020/2021.

Прилог 7.3 садржи услове уписа, у документу стоји само следеће „У прву годину студијских програма мастер академских студија може се уписати лице које је завршило основне академске студије остваривши најмање 240 ЕСПБ, као и лице које је завршило основне студије у четворогодишњем трајању по прописима која су важила до ступања на снагу Закона о високом образовању.

У прву годину мастер академских студија може се уписати и лице које је завршило интегрисане студије, односно мастер академске студије, остваривши 300 ЕСПБ“

У оквиру стандарда 7 приказане су и две табеле: Табела 7.1 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и пре две школске године. У табели су приказани параметри за академску 2017/2018, 2018/2019, 2020/2021 са просечним оценама и бројем уписаних студената, у табели је наведен и планирани број студената за наредну академску годину. Табела 7.2 . Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години. Укупан број студената који је прилазан у табели је 15 студената који студира у текућој школској години.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Табела 8.1 Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту садржи списак свих предмета са редним бројем, називом предмета, бројем бодова који се могу остварити путем наставе, преко предиспитних обавеза и на завршном испиту. Табела 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на започетим студијским програмима за школску 2019/2020. годину за смер мастер академских студија – Факултета Политичких наука- Универзитета у Београду, студијски програм: Мастер академске студије „Политички систем и привредни развој.“ Табела садржи број студената на првој години студија јер се и сам програм одвија на једној години због своје својствености. Табела садржи и податке о Уписаним студентима (осамнаест), одустали (пет) прешли у наредну годину студија (нула), пали односно обновили годину (осам), просечна оцена на студијама је 8,85.

Закључак: Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена који обухватају предиспитне обавезе и полагање испита. На основу табела које су прегледане али и података из Збирне листе поена и Књиге преднета евидентно је да сви предмети испуњавају услов прописан у Закону о високом образовању у погледу минималног, односно максималног броја поена који се може реализовати током предиспитних обавеза и предавања.

Препорука: Потребно је јасније представити – изразити како Методолошка припрема за Мастер рад улази у предиспитне обавезе.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

На основу приложене документације везане за Стандард 9 може се констатовати да је број наставника усклађен са бројем часова наставе на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој. Просечно оптерећење наставника на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој износи 1,89 часова, при чему ни један наставник нема више од 12 часова активне наставе недељно.

На основу документације коју је доставила Установа везано за МАС Политички систем и привредни развој може се констатовати да на овом студијском програму више од 70% активне наставе држе наставници са пуним радним временом. На студијском програму наставници ангажовани са пуним радним временом држе укупно 16,03 часова недељно (2,00 час по наставнику), што је 84,90% укупног фонда часова који држе сви наставници на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој. Укупан број наставника на студијском програму са пуним радним временом је 8 што је 80,00% од укупног броја наставника ангажованих на студијском програму. Укупан број наставника ангажованих на студијском програму је 10. Потребан број наставника за извођење студијског програма је 2. Сви наставници ангажовани на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој имају стечен назив доктора наука.

На основу приложене документације може се констатовати да је број сарадника довољан да покрије број часова наставе на студијском програму. На студијском програму МАС Политички систем и привредни развој ангажовано је укупно 5 сарадника. Сви сарадници су запослени у установи са пуним радним временом. Просечно оптерећење сарадника на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој износи 0,85 час и ни један сарадник нема више од 16 часова активне наставе недељно. Потребан број сарадника за извођење студијског програма је 0,6.

Што се тиче компетенција наставника ангажованих на студијском програму МАС Политички систем и привредни развој, код свих наставника је она на високом нивоу и одговара њиховим задужењима. Већина наставника спада у најбоље домаће стручњаке из предметне области науке и струке. Неки од њих су признати међународни експерти и наставници. Подаци о наставницима су јавно доступни на сајту Установе. Предвиђене групе за наставу и вежбе су у складу са Стандардом.

Факултет политичких наука Универзитета у Београду бира наставнике путем јавног конкурса. Поступак и услови за избора наставника утврђени су Статуом Факултета, као и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

Факултет политичких наука Универзитета у Београду непрекидно ради на обезбеђивању услова за напредак наставника и сарадника у смислу бољег научног, стручног и педагошког рада. Такође, Установа врши редовну процену квалитета педагошког рада наставника и сарадника. Педагошка активност наставника и сарадника оцењује се анкетом студената која се обавља једном у току семестра у складу са Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника.

Факултет политичких наука Универзитета у Београду излази у сусрет наставницима који изразе жељу да се стручно усавршавају. Појединачне иницијативе за усавршавање су подржане од стране Факултета. Факултет политичких наука Универзитета у Београду је у периоду од 2017. до 2020. године је примио већи број младих истраживача који су завршили последипломске студије на иностраним факултетима, што је пример добре праксе.

Високошколска установа је доставила одговарајућу документацију (табеле и прилоге) и то табеле од 9.0 до 9.8 и прилоге од 9.1 до 9.8. везане за Стандард 9, као и

табеле и прилоге из Стандарда 6, везане за Установу. Високошколска установа је за све наставнике и сараднике ангажоване на програму МАС Политички систем и привредни развој доставила актуелне дипломе, уверења, одлуке о изборима, изјаве, уговоре, сагласности и МА обрасце, као и референце. Високошколска установа је доставила Извод из електронске базе података (ЕБП) Пореске управе Републике Србије (ПУРС). Везано за формални део документације студијског програма МАС Политички систем и привредни развој Рецензентска комисија износи следеће примедбе.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Факултет политичких наука, Универзитета у Београду поседује зграду (на адреси Лове Илића 165, 11042 Београд) укупне површине од 8.710,16 м².

Факултет располаже простором који је довољан за реализацију свих акредитованих студијских програма на свим нивоима студија. Зграда има амфитеатар укупне површине 292,50 м² са укупно 280 места, слушаонице укупне површине 1039,78 м², са укупно 962 места, учионице укупне површине 1.473,56 м² са укупно 779 места, компјутерску лабораторију укупне површине 79,85 м² са укупно 21 место, читаоницу укупне површине 797,00 м² са укупно 250 места

80 наставна кабинета, и друге просторије намењене наставном особљу као и просторије за деканат, рачуноводство, студентску службу и сл.

Факултет поседује веома добру рачунарску инфраструктуру то

- 192 десктоп рачунара за рад студената и запослених, од чега се 21 налази у Интернет учионици, 22 у слушаоницама и 5 у читаоници библиотеке;

- У употреби су и 122 лаптоп рачунара;

- 7 радних станица / сервера;

- 24 видео пројектора, од чега 21 у слушаоницама у којима се изводи настава, док се преостала три користе по потреби;

- 2 интерактивне паметне табле;

- 63 ласерска штампача;

- Локална мрежа факултета располаже са више од 300 гигабитних мрежних прикључака. У свим кабинетима наставног особља су мрежни прикључци за компјутере;

- Мрежа факултета обухвата и 12 мрежних ормана повезаних оптичким влакнима;

- Факултет је комплетно покривен бежичном мрежом. У сарадњи са РЦУБ-ом, обезбеђен је eduroam – educational roaming сервис, који располаже са 18 приступних тачака. Располажемо и сопственом бежичном мрежом - FPN_WIFI, која такође располаже са 18 приступних тачака, намењених студентима и запосленим;

- 3 видеоконференцијаска система са посебно пројектованим камерама за пренос конференција за средње и велике групе;

- С обзиром да постоји потреба за наменским, брзим скенирањем докумената, Факултет располаже са 9 оваквих уређаја: 4 модерна документ скенера намењена су за рад секретара Одељења, 1 се налази у Архиви факултета, 1 у кабинету 133, 1 је у Руском центру и 1 у Центру за међународно хуманитарно право;

- Факултет поседује и професионални скенер књига;

Библиотечку делатност за потребе Факултета обављају библиотеке (246,10 м²) и читаоницу укупне површине 797,00 м² са укупно 250 места

Библиотека располаже богатим фондусом литературе потребне за извођење свих предмета на студијском програму, као и електронским приступом библиотечким базама података: Political Science Complete (450 наслова часописа, 350 електронских књига, 50000

научних чланака са конференција), до 34 електронске књиге издавача Оксфорд и 12 часописа издавача T&F.

Преко академске мреже, факултет има приступи KoBSON сервисима, па самим тим и десетинама хиљада часописа и електронских књига.

Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм је 174 од тога на другом страном језику је 93 наслова.

Настава је покривена уџбеницима на српском и енглеском језику и помоћним уџбеницима које одобрава Наставно- научно веће Факултета и то 8 уџбеника на српском језику, 12 уџбеника на страним језицима и 4 наслова друга врста литературе за предвиђене предмете.

Факултет има богату издавачку делатност.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Факултет је на веома квалитетан начин уредио питање контроле квалитета, односно самовредновања. Такав закључак изводи се на основу анализе усвојених докумената-аката који су дати у прилогу. Из приложених аката (Стратегија обезбеђења квалитета, Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета, Правилника о наставној литератури Универзитета у Београду-Факултета политичких наука, Извештаја о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука; Правилника о обезбеђењу и унапређењу рада УБ-ФПН) закључује се да ова ВШУ редовно и континуирано прати реализацију студијског програма и предузима мере за његово унапређење. Квалитет студијског програма се обезбеђује кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз стално осавремењавање садржаја. Факултет је образовао Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе на УБ – Факултету политичких наука и Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета рада на УБ – Факултету политичких наука (Прилог 11.4. Извод из Статута УБ-ФПН о квалитету; и Прилог 11.1 –Листа чланова Комисија).

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету има 9 (девет) чланова из реда наставника, сарадника, студената и ненаставног особља Факултета. Комисију именује Наставно-научно веће Факултета и то: из реда наставника и сарадника на предлог одељења Факултета- по један представник сваког одељења и Кабинета за стране језике; из реда студената, на предлог Студентског парламента- 2 представника; из реда ненаставног особља, на предлог запослених у Стручној служби-1 представник; продекана за студије првог степена високог образовања као председника Комисије. Чланови Комисије именују се на три године, изузев представника Студентског парламента. Представници Студентског парламента именује се на 2 (две) године. Задатак Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету је: доношење предлога Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета наставе Универзитета у Београду-Факултета политичких наука и доставља га Наставно-научном већу Факултета на усвајање; праћење и анализа извођења студијских програма и квалитета наставе на Факултету; анализа ефикасности студирања и евалуација стицања ЕСПБ; предлог мера и активности за унапређење квалитета наставе и реформе студијских програма; организовање и израда извештаја о студентској оцени педагошког рада наставника; самовредновање наставног процеса и студијских програма који се изводе на Факултету.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета има 7 (седам) чланова из реда наставника, сарадника, студената и ненаставног особља Факултета. Комисију именује Наставно-научно веће Факултета и то: из реда наставника и сарадника

Факултета на предлог одељења Факултета- по један представник сваког одељења Факултета; из реда студената, на предлог Студентског парламента - 1 представник; из реда ненаставног особља, на предлог запослених у Стручној служби -1 представник; продекана за научноистраживачку делатност као председника Комисије. Чланови Комисије именују се на три (3) године, изузев представника Студентског парламента. Представник Студентског парламента у Комисији именује се на две (2) године. Комисија спроводи поступак самовредновања и врши оцену квалитета и испуњености утврђених стандарда на основу годишњег плана рада. Поступак самовредновања уређен је Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета рада Универзитета у Београду- Факултета политичких наука. Извештај о самовредновању се доставља Наставно-научном већу Факултета на усвајање. Комисија је сачинила Акциони План за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2021 – 2024. у коме су утврђени стандарди и поступци обезбеђења квалитета у следећим областима: студијски програми. Наставни процес; научноистраживачки рада; наставници и сарадници, студенти; уџбеници, литература, простор и опрема; управљање Факултетом и ненаставна подршка и јавност у раду.

Поступак самовредновања спроводи се континуирано. Сходно томе Факултет је спровео поступак самовредновања за период 2017-2020. године у свим областима обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће Факултета, на 9. електронској седници, одржаној од 09.07.2021. до 12.07.2021. године, усвојило је резултат спроведеног поступка самовредновања (Прилог 11.1 - Извештајем о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука 2017-2020). Извештајем о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука за период 2017-2020, су утврђени: циљеви самовредновања, субјекти самовредновања, њихова одговорност и задужења, методологија прикупљања података. Из Извештаја о самовредновању установе уочава се да су предмет анализе били: стратегија обезбеђења квалитета; квалитет студијских програма; квалитет наставног процеса; квалитет НИР-а; квалитет наставника и сарадника; квалитет студената; квалитет уџбеника, литературе, библиотечког и инфраструктурних ресурса; квалитет управљања ВШУ и не наставне подршке; квалитет простора и опреме; финансирање; улога студената у самовредновању и самовредновање ДАС. На крају извештаја су закључци са одговарајућим констатацијама уочених слабости и предности.

Факултет је такође спровео поступак самовредновања за период 2017-2020. године за Мастер академске студије политикологије – Политички систем и привредни развој. Наставно-научно веће Факултета, на 3. електронској седници, одржаној од 23.12.2021. до 27.12.2021. године, усвојило је: Извештај о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука Мастер академске студије политикологије – Политички систем и привредни развој (2017-2020).

Из Извештаја о самовредновању студијског програма Мастер академске студије политикологије – Политички систем и привредни развој уочава се да су предмет самовредновања били: Стандард 4: Квалитет студијског програма; Стандард 5: Квалитет наставног процеса; Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника; Стандард 8: Квалитет студената; Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса; Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке; Стандард 11: Квалитет простора и опреме; Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета; Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитет

У Извештајима је дата SWOT анализа појединих стандарда самовредновања са утврђеним предностима, слабостима, могућности побољшања, потенцијалне опасности и предлози мера за унапређење квалитета.

У оквиру анализе Стандарда Самовредновања, Комисија у наставку даје појединачну оцену Стандарда на основу: 1) Извештаја о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука 2017-2020 и 2) Извештаја о самовредновању Универзитета у Београду-Факултета политичких наука Мастер академских студија политикологије – Политички систем и привредни развој (2017-2020).

Стандард 1 Извештаја о самовредновању: Факултет политичких наука Универзитета у Београду поседује Стратегију обезбеђења квалитета коју је Усвојио Савет Факултета 21.06.2021. године и која је доступна на Интернет страници Установе. Стратегијом обезбеђења квалитета прокламовано је усмерење Факултета на непрекидно праћење и унапређење квалитета, односно развијање организационе културе квалитета. Субјекти обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету политичких наука су, пре свега, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету, али и сви запослени (наставно и ваннаставно особље) и студенти. Установа је усвојила и Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета.

Стандард 2 Извештаја о самовредновању: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета дефинисани су Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета рада. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета су предложени и усвојени од стране стручних органа Факултета. Стандарде и поступке усваја Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета. Факултет политичких наука редовно врши евалуацију педагошког рада наставног особља кроз анкетирање студената.

Стандард 3 Извештаја о самовредновању: Факултет политичких наука је изградио организациону структуру за обезбеђивање квалитета. Формирана је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета, која има свој Пословник и Правилник, чланове, начин рада и одлучивања, динамику састајања, итд. У процедуру контроле квалитета укључене су све стручне службе и управа Факултета, наставно особље и студенти. Факултет поред поменуте Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета, коју чине један продекан и по један представник сваког Одељења, један представник ненаставног особља и представник Студентског парламента, поседује и Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету, коју чине представници наставника, сарадника, студената и ваннаставе.

Препорука: Установа треба да размотри могућност обједињавања рада *Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету* и *Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета* са делокругом рада који би обухватио како рад Установе у целини тако и квалитет наставног процеса.

Стандард 5 Извештаја о самовредновању студијског програма: Квалитет наставног процеса на Факултету политичких наука обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера из праксе у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Књига предмета са свим релевантним подацима је јавно доступна студентима. Планови и програми рада на појединачним предметима су јавно доступни на почетку семестра тако да су студенти упознати са динамиком наставе. Квалитет наставе се на Факултету политичких наука систематски прати и оцењује, а такође се предузимају и корективне мере за његово унапређење. Факултет је овластио Комисију за праћење и обезбеђење квалитета наставе да у својим извештајима системски прати и оцењује квалитет наставе на појединачним предметима, као и да предлаже корективне мере за његово унапређење. Комисија корективне мере предлаже Наставно-научном већу. Веће

у сваја мере, а извршава их Декан Факултета. Факултет подстиче мобилност како наставног особља тако и студената. Оцењивање наставног процеса се спроведи редовно. Факултет је усвојио Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда - Квалитет наставног процеса:

- организовати евалуацију наставног процеса заједно са евалуацијом педагошког рада наставника и сарадника – у сваком семестру на свим нивоима студија.

- размотрити увођење извештаја о одржаној настави који подразумева попуњавање и подношење стандардизованог евиденционог листа једном месечно/по семестру на свим нивоима студија

Стандард 6 Извештаја о самовредновању: Факултет политичких наука подстиче научноистраживачки рад наставника и сарадника обезбеђујући им услове за исти. Обезбеђивање услова се спроводи кроз пројектно финансирање научноистраживачког рада и финансирање директних материјалних трошкова истраживања. Установа осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте. У складу са Статутом Факултета и Правилником о научно-истраживачким центрима Факултета, научно-истраживачка делатност се одвија у оквиру научно-истраживачких центара Факултета, којих има укупно деветнаест. Факултет политичких наука прати обим и квалитет научно-истраживачког рада наставника и сарадника. Знања до којих се долази спровођењем одређених научних, истраживачких, уметничких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес. Факултет политичких наука има развијену сарадњу са референтима домаћим и међународним институцијама што омогућује размену знања и укључивање најновијих сазнања у силабусе наставних предмета и курикулуме студијских програма. Посебан напор је усмерен ка подстицању научног подмлатка, што се и препоручује установи да настави у наредном периоду.

Стандард 13 Извештаја о самовредновању Студијског програма : Факултет политичких наука обезбедио је значајну улогу студената у процесу обезбеђења и унапређења квалитета и то кроз рад студентских организација и учешће студента у органима Установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету рада Установе. Представник Студентског парламента члан је Комисије за обезбеђење квалитета рада Факултета, а такође су представници студената укључени у рад Комисије за праћење и унапређење наставног процеса Факултета. Кроз редовно анкетирање испитују се ставови студената о раду и наставном процесу на Факултету. Факултет политичких наука обезбеђује улогу студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, студентских организација и студентских представника у телима факултета. Комуникација управе са студентским организацијама је на добром нивоу. Постоји аутономија деловања организација и помоћ од стране управе Факултета приликом реализације једног броја акција и пројеката (уступање просторија за семинаре и трибине, штампање и копирање промотивног материјала, давање интернет домена свим организацијама за презентацију на сајту факултета, додељене су канцеларије организацијама са пратећом опремом итд.).

Примедба: Неуједначене скале за оцењивање квалитета различитих облика рада Факултета.

Стандард 14 Извештаја о самовредновању Студијског програма: Факултет обавља периодична самовредновања и проверу квалитета у складу са Законом. Прво самовредновање извршено је Првим извештајем о контроли квалитета који је Веће Факултета усвојило је 2008. године. Други извештај о самовредновању усвојен је 2013. године. Трећи извештај је усвојен 2021. године за период од 2017. до 2020. године. Факултет политичких наука обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за

оцењивање квалитета кроз рад Комисије која је оформљена у фебруару 2019. године. Комисија је донела Правилник и обавезала се да ће детаљније дефинисати области обезбеђења квалитета и начине контроле квалитета у свим областима. Факултет преко Комисије обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података. Факултет је успоставио контакте са послодавцима, представницима Националне службе за запошљавање и другим одговарајућим организацијама да би могао да процени да ли је квалитет студија у складу са тржишним потребама. Међутим, обим ових контаката још увек није на задовољавајућем нивоу. Факултет константно врши осавремењивање садржаја наставних програма и њихове упоредивости са програмима одговарајућих страних високошколских установа. У складу са наведеним дата је препоруке за побољшање.

РК је испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- 1) Установа треба да размотри могућност обједињавања рада Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета са делокругом рада који би обухватио како рад Установе у целини тако и квалитет наставног процеса.
- 2) У наредном периоду Установа треба да организује редовна годишња анкетирања послодаваца како би могла да процени усаглашеност компетенција дипломираних студената са захтевима тржишта рада, као и динамику промена на тржишту рада.
- 3) Препоручује се Факултету политичких наука Универзитета у Београду да у будуће у уговорима о ангажовању наставника ван радног односа наводи конкретне школске године за које се та лица ангажују.
- 4) Факултету политичких наука Универзитета у Београду се препоручује да изradi модалитет финансијског подстицаја за наставнике и сараднике који објављују радове у часописима који се налазе на престижним светским листама часописа.
- 5) Такође, Факултету политичких наука се препоручује да уједначи скале за процену квалитета свих облика рада Факултета, па и педагошког рада. Примећено је да се скале разликују по распону оцена, што отежава њихово тумачење и међусобну упоредивост.
- 6) У складу са потребама за уџбеницима повећати инвестирање у обнављање библиотеачког фонда и у издавачку делатност.
- 7) Подстицати публикавање уџбеника у електронском облику
- 8) Подржати перманентно стручно усавршавање и образовање ненаставног особља.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21, став 1, тачка 1 Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 10. 02. 2022. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00275/9/2021-03

Датум: 11. 02. 2022. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА БЕОГРАД			
Примљено:	4. 4. 2022		
Организација	Број	Прилог	Вредност
01	693/2	1	1

На основу члана 23, став 9, тачка 1 Закона о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 – др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 - др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију број 612-00-00275/8/2021-03 од 10. 02. 2022. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

Мастер академских студија (МАС) – Политички систем и привредни развој, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, са седиштем у Београду, у улици Јове Илића бр. 165, ПИБ: 101746499, Матични број: 07028121.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм Мастер академских студија (МАС) – Политички систем и привредни развој је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Политичких наука, за упис 25 (двадесет пет) студената у прву годину у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

J. Kocovic

Проф. др Јелена Кочовић

